

ŽARIŠTA COVIDA-19 I NEDAVNI NAPADI NA MESNU INDUSTRIJU

Beniamino Cenci Goga, redoviti profesor Sveučilišta u Perugi, Italija

Neprestano svjedočimo raspravama i spornom pitanju uloge mesa te općenito proizvoda životinjskog podrijetla u prehrani potrošača. Još se uvijek dobro sjećamo rasprave zbog koje je Svjetska zdravstvena organizacija objavila svoje izvješće o crvenom mesu i riziku koji predstavlja dodatak nitrita. Tada smo se, kao znanstvenici i istraživači, složili oko umjerene potrošnje mesa, bez demonizacije mesnih proizvoda, posebice crvenog mesa. Međutim, nedostatna komunikacija i reciklirane vijesti objavljene bez provjere činjenica stvaraju eksplozivnu kombinaciju koja šteti i potrošačima i proizvođačima.

Mediji su se ovog puta usredotočili na ponovni porast slučajeva Covida-19 i nova žarišta koja, navodno, potječu iz klaonica. Najdramatičnije vijesti stižu iz dalekog Brazila, usprkos djelomično ublaženim prethodnim upozorenjima iz Njemačke i SAD-a. Prema riječima državne odvjetnice Priscille Dibi Schvarcz, brazilske su klaonice postale plodno tlo Covida-19 zbog uvjeta koji radnike prisiljavaju na rad bez održavanja neopodno udaljenosti. Na primjer, čini se da je većina slučajeva Covida-19 lokalizirana u Rio Grande de Sol, brazilske saveznoj državi s najvećim brojem industrijskih klaonica. Najnovija vijest, koju je 19. lipnja 2020. godine objavio britanski Telegraph, odnosi se na žarište u postrojenju za preradu mesa Kober iz grada Cleckheaton u zapadnom Yorkshireu, južno od Leedsa. Po otkriću slučajeva Covida-19, ovo je postrojenje, u vlasništvu trgovačkog lanca Asde, zatvoreno.

Talijanska mesna industrija vrlo se dobro nosi s krizom, a zahvaljujući podršci veterinarskih službi koje je tijekom krize neprestano provjeravaju, revidiraju, nadziru i nadgledaju, uspjela je osigurati redovnu opskrbu stanovništva. Veterinarske su službe primjenom hitnih i privremenih mjera za obavljanje službenih

provjera tijekom krize Covida-19 postigle učinkovitost i zadržale sigurnost i za proizvođače i potrošače.

Mesna industrija godinama se proziva zbog snažnih, često obmanjujućih primjedbi o zdravlju radnika, dobrobiti životinja i zaštiti okoliša. Danas je mesna industrija zbog visoke učestalosti slučajeva Covida-19 među radnicima klaonica ponovno u prvom planu, pri čemu je neki čak uspoređuju sa suvremenim ropstvom. Naime, sektor se povremeno uistinu oslanja na sezonske ugovore koji se u Europi najčešće sklapaju s doseljenicima. Budući da takvi radnici rade i do 50 sati tjedno, a žive u malim, prenapučenim stanovima koje im iznajmljuju agencije preko kojih rade, imaju veći rizik od zaraze Covidom-19. Iako je problem, usprkos trenutačnoj epidemiji i prenošenju virusa, zapravo socio-ekonomski, naglo povećanje izbijanja virusa još se povezuje s uvjetima rada, a klaonice nazivaju nezdruvim mjestima. Možda misle na litvanske migrante koji

su početkom 20. stoljeća živjeli u siromaštvu i radili u čikaškim klaonicama, a koje je u svom romanu Džungla iz 1906. godine opisao Upton Sinclair.

Enrico Somaglia, izaslanik tajništva Europske federacije sindikata u sektoru hrane, poljoprivrede i turizma je u intervjuu za britanski Financial Times izjavio da su pravi razlog kritika loši uvjeti rada te način sklapanja podugovora i ugovora o radu u određenim državama, čak i unutar Unije.

Talijanske zootehničke udruge još su u ožujku, usred krize s koronavirusom, žestoko prosvjedovale i objavile dokument namijenjen državnoj televiziji i vladi. Autori dokumenta, predsjednici talijanskih zootehničkih udruga, protive se, po njihovom mišljenju, opasnom stavu televizijskih reportaža koje iznose pretpostavku da je zootehnika uzrok nastanka epidemije koronavirusa. Dokument citira reportaže u kojima se zootehnički sustav proziva glavnim krivcem onečišćenja okoliša, a stočarstvo stigmatizira do mjere u kojoj bi gledatelji mogli povjerovati da su loši uvjeti za životinje pravilo, a ne iznimka. Talijanske zootehničke udruge u drugom dokumentu spominju raspravu voditelja i gosti popularne televizijske emisije u kojoj se „navode opasne i besmislene veze između koronavirusa i proizvodnje te konzumacije mesa“. Udruge izražavaju bojazan da će potrošači, suočeni sa stvarnim i prikriivenim tvrdnjama, bez obzira jesu li one hipotetske ili potkrijepljene podacima, brzati sa zaključcima koji mogu naštetiti cijelom proizvodnom sektoru, do mjere u kojoj bi takva šteta „pojačana trenutačnom izvanrednom situacijom, mogla biti nepopravljiva za sektor na kojem trenutačno počiva talijansko gospodarstvo, a koji osigurava kontinuiranu opskrbu osnovnim prehrambenim proizvodima“. Riječ je o sektoru s više od 250.000 radnika zaduženih za zootehničku proizvodnju, s više od 40 milijardi eura ostvarenog prihoda.

Mi nismo u Chicagu s početka 20. stoljeća, kakvog je opisao Sinclair: „...sada je otkrio da je svaka od tih sićušnih tvornica sama po sebi mali pakao, grozna kao i klanje... Radnici koji su naporno radili u tim gospodarstvima bolovali su od jedinstvenih bolesti... A posjetitelj nije mogao zatvoriti oči jer je svaki radnik nosio vidljive ožiljke na vlastitom tijelu...“ Upton Sinclair (1878. - 1968.) pojedinosti o zlouporabi u mesnoj industriji iznosi kao da je i sam jedan od radnika. Knjiga Džungla, remek-djelo novinarskog izvještavanja, postigla je ogroman uspjeh kada je objavljena 1906. godine, dok su otkrića koja je sadržavala dovela do skandala neslućenih razmjera zbog kojeg je američki predsjed-

nik Theodore Roosevelt pokrenuo istragu te usvojio niz zakona o zaštiti životinja i radnika, kao i održavanju higijenskih uvjeta tijekom proizvodnje mesa. Danas, gotovo stoljeće kasnije, Sinclairov roman ostaje jedna od najpoznatijih i najžešćih kritika pogreški kapitalizma.

Mesna industrija je, očito, uzvratila na kritike koje stigmatiziraju konzumaciju mesa. Glasnogovornik Sjevernoameričkog instituta za meso izjavio je da je njihov prioritet zdravlje radnika u sektoru, dok im je glavni cilj zaštititi radnike u skladu s tržišnim zahtjevima za hranu.

U Europi, Danski institut za istraživanje mesa iznosi da su svi postupci automatizacije usuglašeni s pravičnom plaćom radnicima, pri čemu su, gdje je dostupna jeftina radna snaga, smanjeni poticaji za istraživanje i ulaganje u automatizaciju.

Jais Valeur, izvršni direktor danskog proizvođača mesa i mesnih prerađevina Danish Crown, ujedno najvećeg europskog proizvođača mesa, za britanski Financial Times izjavio je da su njihovi radnici plaćeni 30 dolara po satu, dok iznos plaće po satu u SAD-u ne prelazi 14 dolara. Rješenje tvrtke Danish Crown također predstavlja smanjiti fizički rad i povećati ulaganja u automatizaciju.

Mesna industrija nema što skrivati, čak ni kada pandemija dodatno podigne svijest i zainteresiranost potrošača za upravljanje proizvodnim procesima. ■

Referenca:

RUMINANTIA® Web Magazine del mondo dei Ruminanti è una rivista online regolarmente registrata.
Per il sito web Ruminantia.it: ISSN 2421-4558 | Per la rivista mensile online: ISSN 2421-4566.
Direttore responsabile: Alessandro Fantini - Coordinamento redazionale: Sara Fantini - Redazione: Rosanna Laino, Elisa Tavi-lli - Iscrizione al registro della stampa n°5/15 c/o il tribunale ordinario di Civitavecchia
Redazione: Via Roma 22 - 00061 Anguillara Sabazia (Roma) Telefono 06 99 68 155 - Email info@ruminantia.it
Editore: F.P.A. srl - Via Anguillarese, 83 - 00061 Anguillara Sabazia (Roma) Telefono 06 999 5110 - Email info@fantiniprofessionalladvice.com - fantiniprofessionalladvice@legalmail.it

Dostupno na: <https://www.ruminantia.it/lopinione-sui-focolai-di-covid-19-nei-macelli-e-i-recenti-attacchi-allindustria-della-carne/>